

זמנים לשבת קודש

עיר	הדה"ג	מוצש"ק	ר"ת
ירושלים	4:28	5:43	6:22
בני ברק	4:42	5:45	6:18
בית שמש	4:27	5:44	6:21
ביתר	4:28	5:44	6:22
אלעד	4:35	5:44	6:20
צפת	4:33	5:40	6:19
אשדוד	4:43	5:46	6:19

אהרן מוועיד

לדברי תורה וחסידות מרבתינו הקדושים מלעלוב

פניני האהל

וירא ישראל את היד הגדולה אשר עשה ה' במצרים, ויראו העם את ה' ויאמינו בה' ובמשה עבדו, (שמות יז, לא).

יש להבין מהו לשון 'ויאמינו', הלא ענין אמונה שייך כאשר אין רואים כלל, אבל כאשר רואים ומשיגים שייך לומר ע"ז לשון 'ידיעה', ואם כן בקריעת ים סוף דכתיב וירא ישראל את היד הגדולה אשר עשה ה' במצרים, וכמו"כ אחז"ל (מכילתא בשלח ב) ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי, אם כן למה נאמר ויאמינו בה' ובמשה עבדו.

ויש לומר על פי דחז"ל על תינוק במעי אמו (נדה ל:): וז"ל: ונר דלוק לו על ראשו, וצופה ומביט מסוף העולם ועד סופו וכו', ומלמדן אותו כל התורה וכו', וכיון שבא לאויר העולם, בא מלאך וסוטר על פיו ומשכחו כל התורה כולה, ע"כ. והנה תמוה הוא, אם בא מלאך וסוטר ומשכחו כל התורה, מה תועלת יש לו בזה שלומד במעי אמו את כל התורה כולה, ואמרו צדיקים על זה, שמכח זה שלומד את כל התורה כולה במעי אמו, יש לו סיעתא דשמיא להשיג ולהבין את תורתנו הקדושה אח"כ כשנולד, ולולא זה שלמדנו במעי אמנו כל התורה כולה, לא היינו משיגים תורתנו הקדושה.

כמו כן בקריעת ים סוף, מכח התגלות אלקות שהיה אז ביציאת מצרים, ניטע בנו האמונה גם בזמן היה שההסתרה כה גדולה, בבחינת (דברים לא, יח) ואנכי הסתר אסתיר פני, וזה הפירוש 'וירא ישראל את היד הגדולה' בקריעת ים סוף, ובכח ראייה זו זוכין גם אנו בדורות אלו ל'ויאמינו בה' ובמשה עבדו' גם כשהסתרה גדול.

(מתוך הגש"פ 'ברכת משה')

אהלי שם

ויואמר אם שמע תשמע לקול ה' אלקיך וגו' כל המחלה אשר שמתו במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רופאך (ט"ו, כ"ו). כ"ק אאמו"ר זצלה"ה זי"ע (האדמו"ר הזקן מלאכסנדר הרה"ק רבי יחיאל זיע"א שוימא הדילולא דיליה י"ד שבט) דיבר בקדשו על הקושיא המפורסמת בהפסוק זה, דהנה נודע דברי הזוה"ק (ח"ב ל"ו. ע"ש) שמכות מצרים ה' בבחי' נגוף ורפוא (ישעי' י"ט, כ"ב) נגוף למצרים ורפוא לישראל, שע"י המכות של מצרים, העם זרע קודש באו לתכלית ידיעה האמתית, וראו בחוש השכל ובעינים פקוחות גדולות הש"י שהוא היחיד ומיוחד ובורא העולם כולו, וכש"נ (שמות י', ב') ולמען הש"י באזני בנך וכן את אשר התעללתי במצרים וגו' וידעתם כי אני ה', וכוונת הש"י ה' לזה להודיע לישראל גדלותו ית"ש, וכל זמן שהי' בארץ מצרים, שהי' גסי החומר מסבלות מצרים וממ"ט שערי טומאה ר"ל, הי' נצרך להמכות להתיש כח החומר שלהם, וכמאחז"ל (ברכות נ"ט). לא נבראו רעמים אלא לפשט עקמומיות שבלב, וע"י פחד ומורא מהאותות ומופתים באו לידיעת ד', אבל אחר יציאת מצרים שהיו רואים הראיות הגדולות והשגות הקדושות בעת יציאת מצרים, ואח"כ בקי"ס, וכמאמרם ז"ל (ילקוט"ש רמז רמ"ד, ע"ש) והוא ברש"י ז"ל (ט"ו, ב', ע"ש) ראתה שפחה על הים יותר ממה שראה יחזקאל, הבטיח להם הקב"ה שלא יהי' נצרכים עוד לבוא לידיעת הבוב"ה ע"י סיבות ומכות כאלה, כ"א תבין בעצמך, וכאשר תראה השמים והארץ וכל צבא השמים תבין ורתע בעצמך כי אני ד', וזה כל המחלה אשר שמתו במצרים לא אשים עליך, כלומר בשבילך למען תבוא לידיעת ד', רק אני ה', שתרע בעצמך כי אני ד', ועי"ז יהי' הרפואה, שעיקר הרפואה מנפש הישראלי להבין ולהשכיל כי אני ד', ע"כ דה"ק:

(ישמח ישראל, בשלח ג)

מבקשים "משוך חסדך לידועיך" שתשפיע שפע טובך וחסדיך הן ברוחניות והן בגשמיות, "אל קנא ונוקם" ובה תנקם מהעוברים על רצונך, עד אשר ישובו לדרך הטוב והישר."

עכלה"ק של רבינו ה"ברכת משה" זיע"א.

ועוד על זה הדרך הביא הרה"ק הרבי מלובלין זיע"א בספרו "זכרון זאת" (וישלח) וזלש"ק:

"קטונתי מכל החסדים כו', דהנה איתא בחובת הלבבות שכתם אמר לתלמידיו אלמלא שאתם יש לכם חטאים הייתי מתירא בכם ממה שהוא גרוע מחטאים, ושאלו אותו מה הוא גרוע יותר מחטאים, והשיב גאווה, כ"א ע"י חטאותם הם שפלים בעיניהם, והנה גם עוד תקנה לזה הוא, אם חלילה יש לאדם צער או עניות ר"ל נעשה נכנע, וזה לשון עני שפל, כמו שאיתא לענות מפני להיות עני ושפל, ויש עוד תקנה טובה לצדיק גדול שמכיר רוממות אל, ויודע האיך צריך וראוי לעשות

שגדל והלך בנימוסי המלכות הבין יותר גדולת רוממות המלך ונתבייש יותר ויותר על המעשה שעשה, וזה היה העונש הגדול ביותר עבורו.

וזהו "אל נקמות ה'" אם הקדוש ברוך הוא רוצה להנקם מעוברי רצונו, אזי "אל נקמות הופיע" הוא מופיע עליהם בהוד רוממותו ושגב קדושתו, ואז הם מתמלאים בושה וכלימה על שהמרו את רצונו יתברך.

והנה פירושו של הבעש"ט הק' זיע"א הוא מצד הרוחניות, שהבושה היא מחמת גדלות רוממות המלך, וכעין זה פירש את הפסוק הנ"ל זקני הרה"ק הרבי מלובלין זיע"א אלא שפירש מצד הגשמיות, שהמלך החל להשפיע על הכפרי מכל טוב, כסף וזהב ואבנים טובות ומרגליות, והכפרי נתמלא בושה על שפגע ועלב במי שמיטיב עמו כל כך, וזהו "אל נקמות הופיע" בהשפעת חסדים טובים, כדי שהעוברים על רצונו יתביישו על שהמרו את פי ה' שמיטיב עמם על כל צעד ושעל.

ועל פי דבריהם הקדושים יתבאר גם כן כאן, דעל זה אנו

העולה לנו מדברי קדשו של כ"ק האדמו"ר הזקן מאלכסנדר זיע"א שבקריעת ים סוף נפתח צוהר להשפיע אור גדול של רחמים וחסדים לישראל, לאחר שעברו זיכרון אחר זיכרון בכור הברזל, שנגלה עליהם מלך מלכי המלכים על הים, ונפתח להם פתח לידע את השי' ולהתקרב אליו ע"י שיתגלה אליהם ברחמיו וברוב חסדיו, והנה הגם שבמצרים כבר נאמר "ויאמן העם", ולאמונה זו הגיעו ע"י האותות והמופתים והמכות אשר הכה ה' את מצרים, משא"כ על הים נגלה אליהם כבודו הגדול, וראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בוזי עד שזכו ל'ויאמינו בה' ובמשה עבדו" בדרגה גבוהה ביותר.

הרי שהתכלית הרצויה להשפיע אמונה לישראל ולהשיג אלקותו ית' היינו דווקא על ידי רחמים וחסדים בבחינת אך טוב וחסד ירדפוני, שגם כאשר רוצה הקדוש ברוך הוא לעורר אותנו בתשובה יהיה זה דייקא על ידי טוב וחסד, כפי שדיבר בקדשו כ"ק מרן אדמו"ר ה"ברכת משה" זיע"א על מה שאומרים בומירות ליל שבת "משוך חסדך לידועיך אל קנא ונוקם", דלכאורה הוא סתירה מינייה וביה, דפתח ב"משוך חסדך", וסיים ב"קנא ונוקם" שהוא בחינת דין.

וביאר רבינו ה"ברכת משה" זיע"א "לפי מה שפירש הבעל שם טוב הק' זיע"א (הובא בספה"ק תולדות יעקב יוסף פר' בא) את הפסוק (תהילים צד, א) אל נקמות ה', אל נקמות הופיע, על פי משל למלך שעבר בכפר אחד, ועמד אחד מבני הכפר והשליך אבן בראשו של המלך, ותפסוהו והביאוהו אל המלך, וכשדיבר עמו המלך נוכח כי אין הכפרי הזה יודע ומבין מאומה מגדולתו של המלך, ועל כן החליט להענישו על ידי שלקחו עמו אל ארמונו, וצויה לגדלו ולחנכו במחיצת המשרתים והשרים, עד שהתחיל להבין גדולת המלך, ועל ידי זה נתמלא כולו בושה, וככל

ואח"כ עשית עמנו טובות וחסדים מרגישים -
אנו חייבים. אנו מבינים שלא קבלנו חסדים
אלו בגלל שמגיע לנו.
ואלו הם דברי קדשו של הרה"ק רבי
יחיאל מאלכסנדר זיע"א. שעל ידי קריעת ים

לקראת ימי השובבי"ם ת"ת שהם ימים המסוגלים לטהרה נתבקשנו לפרסם מכתבו של כ"ק מרן האדמו"ר שליט"א בענין סכנת הטכנולוגיה

אהרן בידרמן

בהרה"צ מלעלוב זצוק"ל
רח: מנחת יצחק 15 בית שמש

בס"ד

ה' אב לסדר יען אשר מלא אחרי ה' עש"ק דברים חזון, תשנ"ד

אורך ימים ושנות חיים לירידי אנ"ש היקרים ה' עליהם יחי.

הנה הגם שאין הזמן נרמא להאריך בדברים ותקנות, ולב כל אחד יודע מרת נפשו, במה צריך
להתחזק ולהתעלות, אולם כאשר איש בוערת בחוצות, בדבר שהוא עיקר ויסוד היהדות, אין זה עת
לחשות, ומחוייבים לעשות כל מה שיש לאל ידיו לפעול לביעור המכשירים הטמאים המכלים
מבשר ועד נפש, ואין מן הצורך להאריך, שכל הנוגע בהם יורד עד לשאול תחתית, ובניגם נחרבו
ר"ל הרבה בתים בישראל, והפרישה מהם לחיים הנצחיים, זהו נסיון ודבר קשה עד מאוד.

אשר על כן אמרנו לקבוע תקנות נחוצות, אשר יעשה אותם אדם וחי.

א. לא יראה ולא ימצא בביתו וברשותו של כל אחד ואחד מאנ"ש וב"ב בכל מקום שהוא, שום
מכשיר טכנולוגי, הן טלפון הן מחשב נייה או נייד, שנאסרו על ידי גדולי ישראל, וכן נגזר שאינו
חסום. והם אסורים בתכלית האיסור.

ב. לענין הנ"ל הקמנו ועדת רבנים מורי צדק דקהילתינו שליט"א, שיעמרו על המשמר. אלו הסוברים
שנחזין להם להשתמש במכשירים טכנולוגיים לצרכי פרנסה, עליהם לברר בכל מקרה ואופן בפ"ע
אם זה הרבר הנכון לעשותו, ובאיוזה אופן ובאיוזה כלי ניתן להשתמש.

ג. אלו שקיבלו אישור מועדת הרבנים דקהילתינו, אבקש מהם בכל לשון של בקשה, שלא יראו
מכשירים אלו בציבור ובגלוי, ועל אחת כו"כ שלא יראו בבתי מדרשינו, ובעת החבורות והתכנסות
הקהל בכל מקום שהוא, בלי שום פשרות, ולהקפיד לקיים את התקנות שהתחייבו עליהם הם וב"ב.

ד. ואחזור אל הראשונות, שבוודאי כל ענין המכשירים הללו, גם המאושרים, אינם לכתחילה, אלא
בדוק ובדיעבד גדול, ושלא יתיר שום אחד לעצמו לאחוז או להשתמש במכשיר כזה, כי היום אומר
לו עשה כך וכך, אך גם מי שברור לו הרבר שמוכרח ליה, ולא יהיה לו ע"ז נזק רוחני, לא יורה היתר
לעצמו לאחוז או להשתמש בשום מכשיר כזה, הן שלו או של אחרים, בלי היתר מפורש מועדת
הרבנים דקהילתינו בלבד.

ואבקש מכל מי שנתקב על חבותו לנאמר על המשמר שלא ירעם האזן פניה ואינו לפי צרכי
פנימא דכל אדם לנאמר על המשמר לא יראו בבתי מדרשינו ולא יראו בחבורות ולא יראו
אקוב שבצבת האזן לא יראו על המשמר ולא יראו על המשמר ולא יראו על המשמר ולא יראו על המשמר
על המשמר ולא יראו על המשמר ולא יראו על המשמר ולא יראו על המשמר ולא יראו על המשמר

אהרן בידרמן

רצון יוצרו ומשיג חסדי אל עליו ויודע שלא פרע
אחת מני אלף ורבבה, ממילא הוא נכנע מלפניו
ית' והוא כאין, וזה י"ל קטונתי מכל החסדים
ומכל האמת, פי' אפשר לי להיות קטן ושפל
בעיני מכל החסדים ומכל האמת שאני משיג
שאתה מדריך אותי בדרך אמת אשר עשית כו'".

וזו היתה עבודתם בקודש של הצדיקים
תלמידי אור שבעת הימים הבעש"ט הקודש
זיע"א, לקרב לב ישראל לאביהם שבשמים
דייקא על ידי השפעות טובות, ואז יתעורר
לבבם לאהבה ולירא מהבורא ב"ה 'אך טוב
וחסד ירדפוני' ואז יהא 'ושבתי בבית ה'".

והיה כ"ק מרן אדמו"ר ה"ברכת משה"
זיע"א מספר מהרה"ק מהרי"ד מבעלזא זיע"א
שבעת המלחמה העולמית הראשונה, כאשר
הרבה יהודים הוגלו מבתיהם ונדדו ברכבות
ממקום למקום, וביניהם היה גם הרה"ק
מהרי"ד מבעלזא זיע"א, ושמע דברי אמא אחת
לילדיה שהנה זה "משיח ציטען", ועמד על
מקומו ואמר: "לא נכון הדבר, מקובלני מאבותי
שמשיח יבא מתוך נחת והרחבה.

ובענין זה מצאנו דברים נפלאים בספר
"נר ישראל רוזין", (ח"ג, ערך השפעה אות ג')
מהגה"צ רבי חיים דב שטרן שליט"א חדב"ן כ"ק
מרן אדמו"ר מסקולען שליט"א ורב ביהמ"ד
סקולען:

"שח כ"ק מרן אדמו"ר רבי ישראל
מהוסיאטין זיע"ב באחת משיחותיו ואמר: "חמי
זקני (כ"ק) מרן רבי אברהם יעקב מסאדיגורא
זיע"ב) אמר פעם: "הייתי מרוצה אם משיח היה
בא בדור שכולו חיב" (עיין סנהדרין צ"ח). והיה
זה לפלא לשומעים, ושאלו לדודי כ"ק מרן
אדמו"ר רבי מנחם נחום משטעפנשט זיע"ב
וענה: מה היתה כוונת אחי? כששני ידידים
נפגשים לאחר זמן ארוך שלא נפגשו ואחד
שואל לשני: אחי היקר איך הולך לך? אזי אם
הולך לו טוב עונה לו: תודה לבורא כל עולמים
איני שווה את הניסים שעושה עימי, ואם ח"ו
להיפך אזי עונה לו: כל כך הרבה חטאתי
שלא הולך לי טוב, א"כ זה שהולך לו טוב
מרגיש חייב וזה שלא הולך לו טוב מרגיש זכאי,
א"כ אני מברך את אחי (אדמו"ר מסאדיגורא
זיע"ב) שיראה אצל ישראל רוב טוב אזי ירגישו
היהודים חייבים. היות וכמו שהיום שלא טוב
להם אזי הם "זכאי" לצערי הם צודקים והוסיף
כ"ק מרן מהרי"ד מהוסיאטין זיע"א מדיליה.
בהגדה של פסח אנו אומרים לפיכך אנחנו
חייבים, זאת אומרת כשהוצאתנו ממצרים

לא היו ייאוש, ואכן לא נחם כי קרוב הוא,
שפולשים קרובים למצרים ולא מהני
ייאוש.
ויקח משה את עצמות יוסף עמו (י"ג, טו)
וברשב"א תמה, איך החזירו ליוסף
בשכם זה אינו חזרה דהוי שינוי השם, כי
בחייו נקרא אדם ועכשיו עצמות. אבל
מסתבר דצריך גם שינוי מעשה וגם שינוי
השם, ויוסף אף בחייו קרא לעצמו עצמות
שביקש והעליתם את עצמותי מזה, וא"כ
אין כאן שינוי השם.
ובספספ"ק ביארו דמשה רבינו לקח
את עצמותו של יוסף, אולי גם עיצומו
שזוהו צריך יסוד עולם עזות דקדושה לכל
הדורות. וצ"ל שיוסף היה בבחינת מת מצוה
שכל ישראל התעסקו בביוה ורק משרע"ה

לחצור ולחצור - מאת הרב אברהם יהודה טיקוצקי

לגבי מה שאמר משרע"ה גם אתה נתן
בידינו זבחים ועלות ועשינו לה' אלו קינו.
ולכא' הרי זה היה תועבת מצרים להיות
רועה כי זה היה ע"ז שלהם ולא מצינו שהם
ביטלו הע"ז. ובאוה"ק וברמב"ן מיישבים
זאת, שגם לגבי קרבן פסח נאמר לבנ"י
משכו וקחו לכם, ואכן משכו דיכם מע"ז,
אבל צריך שהגוי יבטל הע"ז. וצריך לעיין
בזה.
יש היכי תמצי פשוט שיהיה מותר
לשבור עצם של קרבן פסח, וזהו מפורש
בגמ' וכן ברש"י בפרשתינו. והש"ת יעזור
שהשתא הכא ונוכה לאכול במהרה במהרה
מן הזבחים ומן הפסחים בבנין ביהמ"ק,
אמן.
ויהי בשלח פרעה את העם ולא נחם אלוקים
דא"פ (י"ג, י"ז).
ובתשובת מהרי"ט מקשה מדוע לא
נחם שלא יעשו מלחמה הרי היה שבועה
בין אברהם אבינו לאבימלך שיהיה שלום
ביניהם. ומיישב, דהדין הוא דעבד שברח
מרבו מצוה להחזירו כדן השבת אבדה,
וסברו פולשים דבמקום מצוה לא חלה
שבועה.
וק', הרי פרעה צווח וי, וא"כ הוי ייאוש
כמו בחסרון כיס או זוטו של ים, וא"כ ליכא
בזה דין אבידה. ויש ליישב, דבאבידה
נפסק דאם יודע דיחזור אליו אפ"י שצועק

נועם אלימלך

נס מכות מצרים נגד טבע הבריאה להיטיב לבריות

כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רופאך. רש"י ז"ל הקשה בודאי כאשר לא ישים למה לרפואה ונראה לפרש דהנה כתיב אני ה' אשר הוצאתיך מארץ מצרים ומקשים למה לא אמר אשר בראתי שמים וארץ שלפי הנראה זה חידוש יותר. אך נראה דבאמת זה חידוש יותר שהוציאנו מארץ מצרים דהנה בריאת עולם

היה מחמת שהשם יתברך ברוך הוא רצה להטיב לברואים ואין הבריאה חידוש נגד השם יתברך כי טבעו להטיב אבל יציאת מצרים שהכה השם יתברך את מצרים במכות מופלאות וזה נגד טבעית הבורא ברוך הוא כי מפי לא תצא הרעה אך מחמת שזה היה הטבה לישראל מה שהכה את מצרים ועיקר הטובה היה לישראל עשה השם יתברך נגד הטבעית להכות אותם וזה חידוש יותר גדול. וזהו כל המחלה לא אשים אך איך הכה

אותם הלא מפי עליון לא תצא הרעה. לזה אמר כי אני ד' רופאך ונמצא היה ההכאה הזאת הטבה לישראל אבל להשים חלילה שום מחלה על ישראל זה בלתי אפשר כי מה הטבה יבא מזה וק"ל:

המן - נס ההוה תמיד

ויאמר ה' אל משה כו' הנני ממטיר לכם לחם מן השמים. פירוש הנני פירושו בדבר ההוה תמיד כלומר שהשם יתברך אומר מה שאתם

אומרים שצריכים לפרנסה אני תמיד בכל עת מוכן ומזומן לפרנס ולתת לכל איש מידי יום ביומו פרנסתו מהשמים. ויצא העם ולקטו כו' פירוש אך כשאדם הוא מחוסר הבטחון ויוצא מהגדר הנכון והראוי לבטוח בה'. ולקטו דבר יום ביומו פירוש צריך להתחדש אליו הלקיטה מחדש כי אם היה בוטח בלב נאמן היתה פרנסתו מזומנת לו שלא בצער ועבודות כלל כי אם כמטר הזה ההולך שלא בגיעה וזהו יוצא העם ולקטו כו'.

עיון באוהל

הרה"ח רבי צבי פוקס שליט"א המחנך הדגול מחשובי חסידי אנ"ש

ויסב אלוקים את העם

ויהי בשלח פרעה את העם ולא נחם אלוקים דרך ארץ פלשתים כי קרוב הוא וגו' וייסב אלוקים את העם דרך המדבר ים סוף וחמושים עלו בני ישראל מארץ מצרים" והסביר רבינו הברכת משה זיע"א מדוע היו ישראל צריכים להסתובב במדבר ארבעים שנה בכדי להיכנס לארץ ישראל.

ואמר רבינו זיע"א המשנה באבות [פרק ג' י'] אומרת כל שמעשיו מרובין מחכמתו חכמתו מתקיימת וכל שחכמתו מרובה ממעשיו אין חכמתו מתקיימת. ארץ ישראל היא בחינת חכמה כדברי חז"ל הרוצה להחכים ידרים. וכאשר יצאו ישראל ממצרים לא היו להם מעשים כפי שאמרו חז"ל הללו ע"ז והללו ע"ז, ואם היו נכנסים לארץ ישראל מיד, א"כ היה חכמתו מרובה ממעשיו ולא היתה חכמתו מתקיימת חלילה, ולכן היו צריכים להסתובב במדבר ארבעים שנה ולאסוף מעשים כדי שתהא מעשיו מרובים מחכמתו.

וכבר אמר רבינו זיע"א על הפסוק "וגם ערב רב עלה אתם (פרק י"ב ל"א) מדוע היו צריכים לערב רב? אלא הסביר מכיוון שראו ישראל את הניסים והנפלאות במכות מצרים ועל הים א"כ היתה ניטלת מהם הבחירה, ולכן היו צריכים את הערב רב כדי לבלבלם ע"כ.

וזאת משום שהקב"ה דורש מישראל "עבודה" ובכל דבר ודבר יש לראות את הקב"ה שהוא המנהיג ומוליך אותנו בעולמו ולהגיע לאמונה שלמה, ולכן היו צריכים להסתובב במדבר ארבעים שנה ללמוד את התורה הקדושה ולקיימה כדי לזכות להתקיים לאחר מכן בארץ ישראל ולולא עבודה א"ל לזכות.

אמר פעם רבנו זיע"א קשה לי יותר לאכל מאשר לא לאכול, כי כאשר אדם אוכל הוא צריך עבודה, האורביניעא - להשיג דבר אפשר רק ע"י עבודה.

וכבר כתב ב"נועם אלימלך" על הפסוק "ויסב אלוקים דרך המדבר ים סוף" פרוש השם יתברך ברוב רחמיו הוא פועל סבות להסב את העם לדרכו הטוב דרך המדבר היינו על ידי התבודדות כמדבר, ים סוף, פרוש על ידי

התורה שנקרא ים. ע"כ.

מצינו גם בפרשה בפסוק הראשון, "ויהי בשלח פרעה את העם" וכבר הקשו המפרשים הרי בסיום פר' בא נאמר בפסוק "כי בחוזה יד הוציאנו ה' ממצרים" ולפני כן נאמר "והיה כי ישאלך בנך מחר לאמר מה זאת ואמרת אליו בחוזה יד הוציאנו ה' ממצרים מבית עבדים" וכפי שאנו אומרים בהגדה, ויוציאנו ה' ממצרים לא ע"י מלאך ולא ע"י שרף ולא ע"י אלא הקב"ה בכבודו ובעמו, וא"כ מהו "בשלח פרעה"?

אלא הקב"ה הוציא את בני ישראל ממצרים בעצמו, ע"י שפרעה שלחם, כפי שאמר הקב"ה למשה רבנו בסוף פר' שמות "עתה תראה אשר אעשה כי ביד חזקה ישלחם וביד חזקה יגרשם מארצו".

וכל כך למה?

כדי שתהיה לישראל "בחירה", ולחשוב אולי פרעה השתנה והוא משלח, וזאת משום שהקב"ה דורש מאדם בכל מצב "עבודה", ולראות שהכל מאתו יתברך וע"י כך יזכו לארץ ישראל.

ואכן היו כאלה שאמרו למשה רבנו לאחר שהמצרים רדפו אחריהם "וישיגו אותם חונים על הים" וגו' ויאמרו אל משה וגו' "מה זאת עשית לנו להוציאנו ממצרים" וגו' כי טוב לנו עבוד את מצרים ממותנו במדבר" ולכאורה זה פלא הרי רק לפני זמן קצר צעקו אל ה' כפי שנאמר (פרק ו' ה') "וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל אשר מצרים מעבידים אותם" ואיך אומרים עכשיו, "כי טוב לנו עבוד את מצרים"...?

אלא, ברגע שהיה נראה להם "בשלח פרעה" - שפרעה הוא המשלח - היתה להם בחירה ולכן היו שטעו לחשוב אולי פרעה השתנה, ולכן עכשיו טוב לנו עבוד את מצרים, ולכן אומר להם משה רבנו "אל תראו התייצבו וראו את ישועת ה' אשר יעשה לכם היום כי אשר ראיתם את מצרים היום לא תוסיפו לראותם עד עולם"

ומדוע?

כי "ה' ילחם לכם ואתם תחרישון" - כולם

יראו נס קריעת ים סוף כולם יצעקו "זה אלי ואנוהו" אפילו שפחה - ראתה שפחה על הים וכו' ואז בשעת מעשה אין בחירה כולם רואים בגילוי שכינה וניכר לכולם "כי בחוזה יד הוציאנו ה' ממצרים".

אבל עדיין אין זו עבודה אלא הכל אתערותה דלעילא והרי הקב"ה דורש עבודה, והנה הגמ' בברכות לח. אומרת, הכי קאמר להו קודש אברין הוא לישראל כד מפקיניהו לכו עבידנא לכו מילתא כי היכי דידיעתו דאנא הוא דאפיקת יתכון ממצרים דכתיב וידעתם כי אני ה' אלוקיכם המוציא" וגו'.

ולכאורה לאחר שיצאו ממצרים וראו הניסים במצרים ועל הים, מדוע צריך היה הקב"ה לעשות מעשה שידעו כי אני ה' אלוקיכם המוציא אתכם? ומובא בספרים הק' כי כל מה שראו ישראל אין זו עבודה מצידם אלא רק איתערותא דלעילא ומזה אי אפשר להגיע לאמונה שלמה, ורק לאחר שהקב"ה יעשה מעשה שממנו ידעו, ומהו המעשה שעשה, נתן להם את התורה כדי ללמדה ולקיימה רק אז יגיעו לאמונה שלמה, ולכן אומר להם הקב"ה, לאחר שאני יוציא אתכם ממצרים אעשה לכם דבר שתדעו "כי אני ה' אלוקיכם המוציא אתכם" ומהו הדבר, מתן תורה.

וכבר אמר רבנו הברכת משה זיע"א מדוע בשביעי של פסח אין אומרים שהחיינו משא"כ בשמיני עצרת כן אומרים שהחיינו?

אלא, בשביעי של פסח, נס קריעת ים סוף זה היה רק אתערותא דלעילא וישראל לא עשו דבר לשם כך ולכן לא שייך לברך שהחיינו, משא"כ בשמיני עצרת שמחת תורה, יהודים זכו לסיים את התורה הקדושה יש להם על מה לברך שהחיינו. וההסבר, חז"ל אמרו ישראל ואורייתא וקוב"ה חד הוא וכדי שאדם יהיה דבוק בקב"ה אפשר רק ע"י שהוא דבוק בתורה הקדושה.

ולכן לאחר כל הניסים שראו ישראל במצרים ועל הים היו צריכים לקבלת התורה כדי להסתובב במדבר ארבעים שנה וזאת כדי שיהיו מעשיו מרובים מחכמתו.

מציאה בהיסח הדעת סיפורים לט"ו בשבט מרבוה"ק זיע"א

אחד מחסידי נכנס וסיפר לו שאביו וכל בני הבית חלו ונפלו למשכב, וקצם קרוב.

פרץ הרבי בבכי מר, ואמר: "רבונו של עולם! שמחתי בחגה של ארץ הושבתה, אמור די לצרותינו", ומיד התאושש ובמאור פנים פנה אל הילד, הוציא פרי מערמת הפירות שלפניו והושיט לו כשהוא מטעים, "הא לך פרי והבא הביתה, ובטוח אני כי בזכות פירות חמשה עשר בשבט יזכה אביך לראות ממך פירות".

למרבה הפלא החלימו כל החולים האנושים כעבור ימים אחדים, והמגפה לא יכלה לאותו בית!

"אני הוא הפרי של ט"ו בשבט"

ישב לו נכדו של רביה"ק הרדצ"ש, ה"ה רביה"ק הברכת משה זיע"א בשלחן של סעודה שלישית בבית מדרשו שברח' רבי עקיבא בבני-ברק, ניגש אליו יהודי לרבי ואמר לו, "אני הוא הפרי של ט"ו בשבט". חיך הרבי ושאל "מאי משמע?" סיפר לו היהודי:

הן אח צעיר היה לו לסבך הרדצ"ש, ושמו רבי אלתר, (ובשמו המלא, רבי אלתר אברהם בצלאל נתן נטע). רבי אלתר נסע לפולין, השתקע שם בעיר סוסנוביץ' ונדע בפולין בכינוי "הרבי מארץ ישראל", כשהוא זוכה לפרסום כבעל מופת גדול. (16 חודשים לאחר שנסתלק בפולין בכ"ה אלול תרצ"ג ונקבר שם, הועלה ארונו לארץ ישראל לקבורה בהר הזיתים בכ' כסלו תרצ"ה. והעיד בפני אבי מורי הגה"ח רבי שלמה מנחם ויינשטוק זצ"ל שהכירו מימי חייו וראהו לפני הקבורה, כי היה שלם לגמרי, יותר משנה אחר הפטירה, ותואר פניו היה בדיוק כפי שהכירו בימי חייו, ללא שום שינוי!)

רבי אלתר נוהג היה מדי שנה, לקראת יום ההילולא של זקנו רבי זוד מלעלוב, לנסוע מסוסנוביץ' ללעלוב, ולשהות שם מז' שבט עד ט"ו בשבט, אז היה עורך שם "שלחן פירות" לכבוד היום. שנה אחת ירד קור נורא לפולין. הדרכים היו מלאי שלג ובוץ במידה ששיבשה את הנסיעות. וכשרצה רבי אלתר לגשת לסעודת ט"ו בשבט, נתברר לו כי אין בכל העיירה אפילו פרי אחד, לכבד בו את השולחן לכבוד ראש השנה לאילנות. הכריז רבי אלתר באזני הקהל הקדוש:

"מי שיביא לי פירות לכבוד ט"ו בשבט, אברך אותו בפירות".

הכוונה היתה ברורה לגמרי, ויהודי אחד שלא היו לו ילדים שנים רבות אחרי נישואיו, הוזרו ונסע במאמץ גדול עד העיר שטעקטשין, במרחק די גדול, קנה שם כמות הגונה של פירות ושם אתם ללעלוב. כולו מלא שמחה הביא האיש סלסילות טעונות עם פירות אל הרבי. כמי שאומר "אני את שלי עשיתי, ברכני נא".

נתן בו רבי אלתר את עיניו ובשרו נעשה חידודין. האיש כבר לא היה צעיר, וגם "עזר כנגדו" שלו כבר מזמן שכחה מתי שיחקה בחבל...

ברגע הראשון עמד רבי אלתר כנבהל ומשתומם על ההבטחה שיצאה מפיו בשגגה, ועתה צריכה לנוח בחיקו של איש זקן... איהל מיד התחזק וברכו בברכות גדולות שיושע ויבא לו זש"ק. למחרת עלה רבי אלתר על ציון זקנו רבי זוד מלעלוב ועמו

לו! סימן שמשמים זיכו אותך באתרוג מיוחד במינו". אותה שעה נזכר הילד (אחד מגדולי הת"ח בירושלים), בכל אותו מעשה שהיה אשתקד בט"ו בשבט בשולחנו של רבי שלמה מזוועהיל, ובביטוי הסתום שיצא מפיו של הרבי, והבין מנין זכה באותו אתרוג מהודר...

(שמעתי מפי הגה"ח רבי יצחק דוד רוטמן שליט"א)

פירות - לא לכל אחד

שני בחורים כבני י"ז עלו לארץ ישראל מהונגריה לפני כמאה ועשרים שנים. כלפי חוץ נראו שניהם אותו דבר. בחורים יראי שמים שלבושם ארוך, פאותיהם הארוכות מקורזלות כהלכה ומגבעת פלוש נמוכה לראשם. אך בעוד אחד מהם בחור ירא חטא ותוכו כברו, היה חברו ירא שמים בגלוי ומופקר בסתר, מלא וגדוש עברות כרימון. כמה ימים אחר בואם חל ט"ו בשבט. שמעו השניים כי בבית מדרשו של רביה"ק הרדצ"ש מלעלוב זיע"א מתנהל "טיש" פירות, ומחלקים שם פירות בשפע. כיון שרעבים היו שני הבחורים שהגיעו לכאן בלא פרוטה, הלכו לשם. נכנסו ופניהם צהלו, אכן הרבי ישב וחילק מלאו חופניים פירות לכל הקהל. מיד ניגשו גם הם, שני "העולים החדשים", בתוך הבאים. את שניהם לא ראה הרבי מעודו, אך בעוד לבחור האחד הצהיל הרבי פנים והעניק לו גודש פירות בשלים, הרי את חברו כיבד במבט פולח, לחש לו בתוך אוזנו מה שלחש, ולא העניק לו אפילו פרי אחד.

הסמיק הבחור עד שרשי שערותיו ונסוג משם נבוך. שאלו חברו "מה אמר לך הרבי?". פרץ הבחור בבכי מר, סיפר לחברו מה אמר לו הרבי, והתוודה בפניו כי הרבי יודע ברוח הקודש מה שנעשה במסתרים.

"אם כך" טען ידידו, "לך אל הרבי ובקש ממנו סדרי תשובה".

למחרת התייצב הבחור בפיק ברכיים לפני הרבי שערך לו סדרי תשובה לשנה תמימה.

חשבונות שמים נסתרו מעיניו, אך כפי המסתבר בכך הושלם תיקונו בעולם הזה, כי ככלות השנה חלה הבחור בעל התשובה ונפטר לבית עולמו מוזכר מעונותיו. חברו ירא השמים הלא הוא כמושב הרה"צ רבי יעקב אשר קאפ זצ"ל אבי משפחת קאפ המפוארת שיחיו, שהיה מאז לאחד מחסידיו הגדולים של רבינו הקדוש הרדצ"ש זיע"א, ועל תולדותיו וסדר פטירתו המופלאה כבר באנו באריכות לפני זמן קצר.

הפירות שעצרו את המגיפה

ואמנם, רבינו הקדוש הרדצ"ש זיע"א אכן היה עושה עסק גדול ביום חמשה עשר בשבט, באמרו כי יום זה הינו מסוגל לישועה, וכשם שהאילן מתברך בפירותיו - כך גם פירותיו של האדם מתברכים באותו יום.

בשנת תרע"ו, בעיצומה של מלחמת העולם הראשונה, ערך הרבי את השולחן ביום ט"ו בשבט עם פירות ארץ ישראל. אולם אין בא. מחוץ שיכלה חרב ובחדרים השתוללו מגיפות ומחלות שהפילו חללים רבים. והנה נפתחה הדלת וילד קטן, בנו של

מעשה בילד ירושלמי כבן עשר שנים, שנכנס בט"ו בשבט של אחת השנים, אל בית מדרשו של האדמו"ר רבי שלמה (ר' שלומיקה) מזוועהיל בשכונת בית-ישראל. אותה שעה מסב היה הרבי עם חסידיו לשולחן פירות של ט"ו בשבט. בראות הרבי את הילד שרגיל היה להיכנס אליו רבות, קרא לו ברמיזה אצבע ושאלו, "אתרוג כבר היה לך?" ענה לו: "לאו".

מיד כיבדו הרבי במרקחת מתוקה, "איינגמאכץ" של אתרוגים, ואמר לו בחיך, "להווי ידוע לך ילדי, מובא בספרים הקדושים כי בט"ו בשבט צריך לאכול אתרוג ולהתפלל על אתרוג כשר לשנה הבאה בסוכות. בט"ו בשבט אדם נידון גם איזה אתרוג יהי לו בשנה הבאה בסוכות".

אכל הילד את הממתק בהנאה, ושכח מכל המאורע.

לשנה הבאה, בערב חג הסוכות נתקף הילד בדחף שאינו בר-כיבוש לקנות לעצמו אתרוג. ניגש אל אביו ושאלו, "אבא, האם כבר קנית אתרוג?" לצערו ענה לו אביו "הן".

התחנן הבן לפניו שהשנה אינו רוצה לצאת ידי חובה באתרוגו של אבא, הוא מוכרח אתרוג משלו, כשר ומהודר במיוחד. האב שהיה אביו מופלג, כמנהג בני ירושלים, לא הבין מנין צנח על בנו רצון חזק כזה, אך לא יכול היה לעמוד בפני תחנוני בנו. "גירד" כמה פרוטות עלובות ונתן לו. רץ הילד בשמחה לחנות האתרוגים של ר' זלמן זוננפלד, סוחר האתרוגים הידוע של ירושלים, ונכנס אליו משולחב כולו. "אני רוצה אתרוג".

הביט ר' זלמן בחיך סלחני בילד הנרגש ושאלו "כמה יש לך?"

הראה לו הילד את הפרוטות הבודדות. מיד שלחו ר' זלמן אל ירתי החנות, שם, בקופסאות גדולות, היו מונחים בערבוביה אתרוגים פשוטים ביותר מסוג ד'. משמש הילד בין האתרוגים מלאי ה'בלעטלאך' ושאר פגמים, ופתאום עלה בידו אתרוג מלכותי, מבהיק ביופיו. פיטם זקוף לו בראשו, גידולו מהיב עין, צבעיו מושלמים ובעורו אין אף 'בלעטל' וחסרון קל.

כולו שמחה אץ רץ הילד אל הסוחר והראה לו את המציאה שעלתה בידו.

ר' זלמן זוננפלד נדהם מול האתרוג היפה וחשד כבד התעורר בו, איך מגיע אתרוג מסוג א' א' לבין האתרוגים הפשוטים והגרועים ביותר.

הוא נוף בילד, "מנין לקחת אותו? שמא נגעת במקום שלא הרשיתי לך?"

נתחלחל הילד שדוק של חן ירושלמי אצילי, וזיו של יראת שמים טהורה ניבטו מעיניו, ואמר ברעדה, "וכי גנב אני בעיניך? להיכן ששלחת אותי - שם הלכתי".

לא האמין לו ר' זלמן והמשיך לחשוך אותו בגניבה ואף נוף וגער בו קשות שלא יפה הוא הדבר לשלוח יד במקום שאינו שלו וביישו ברבים. אך לאחר שהביא הילד כמה קונים שהעידו נאמנה שלא נגע בשום מקום, מלבד ארגז האתרוגים הפשוטים, הצהיר ר' זלמן נרגשות, "שמעני, האתרוג הזה אינו שייך לך, כיון שמחירו הוא פי מאתיים ואפילו יותר, ממה שנתת לי. אלא כיון שנמצא שם - זכה

עשרה איש, ויחד אמרו תהילים והתפללו לישועת בעל טובתו. לאחר שנה נולד לבני הזוג, שכאמור שניהם היו מבוגרים ביותר, בן זכר.

"אני הוא אותו בן" אמר האיש לרבינו הברכת משה, "אני הוא 'פרי' של ט"ו בשבט!.."

בט"ו בשבט נולדתי מחדש

ישב הצדיק רבי יוסף מאיר מספינקא בעל "אמרי יוסף" בליל ט"ו בשבט, מוקף בחסידיו הרבים. סלסילות עם פירות ממינים שונים פיארו את השולחן. הרבי דיבר על משמעות ראש השנה לאילנות בעבודת הבורא. בדבריו עמד על המשותף לאדם ולאלו והסביר איך אפשר בטיפול נכון להציל אילן קמל ולהפוך אותו לעץ פורה. בשלב זה נכנס לבית המדרש יהודי לבוש הדר, נדחק אל ירכתי השולחן והניח עליו סלסילה ענקית מלאה פירות משובחים.

כשראה הרבי את האורח פשט חיוך רחב על פניו, הוא הזמינו לשבת קרוב אליו וקרבו אליו כל משך עריכת ה"שולחן". איש לא ידע מיהו האורח הזר שזכה לקירוב כזה מהרבי, אבל לאחר שיצא הרבי מבית המדרש התגודדו החסידים סביבו והוא סיפר להם:

יליד גרמניה אני, גדלתי בדרך ההשכלה להורים מנותקים מתורה ומצוות. לפני שנים אחדות היגרתי לכאן, לרומניה, והקמתי כאן מפעל טקסטיל מצליח. הרווחתי הון ונעשיתי עשיר, אבל אז נחת עלי אסון כלכלי, כאשר אחד הספקים שלי הונה אותי בסכום עתק, ותבע אותי לשלם פעם שניה על הסחורה שכבר שילמתי עליה, לאחר שבחוסר זהירות שכחתי להתחיימו על קבלת הכסף. הייתי צפוי לצאת לא רק ללא רווחים, אלא אף לפשוט את הרגלי!

על סף קריסה פיננסית ונפשית כאחד, הפנה אותי אחד ממכריי החסידים אל רבכם, ונענית לו מתוך יאוש.

הרבי שאל אותי על שבת, על כשרות ועל תפילין. על הכל עניתי בשלילה. הייתי רחוק מיהדות ת"ק פרסה.

יעץ לי הרבי להניח תפילין מדי יום והבטיח לי כי אם אקפיד על כך, אצא מהמשפט וידי על העליונה. מצוה גוררת מצוה, והנחת התפילין הביאה אותי לשמור שבת וכשרות ועוד הרבה מצוות.

לפני שנה, ביום ט"ו בשבט, התקיים המשפט, סיכויי לזכות בדין היו אפסיים. הנוכל הציג אותי כרמאי שקנה סחורה ומסרב לשלם עליה. הוא הציג ניירות שאיששו את עמדתו. אני סיפרתי את האמת ששילמתי את מלוא התמורה, אך בחוסר זהירות שכחתי לבקש קבלה.

לתדהמתי הגמורה, כמו לתדהמת כל הנוכחים, השופט השתכנע שאני, היהודי, הוא דובר האמת, ואילו הקמעונאי הגוי הוא שקרן חלקלק. יצאתי זכאי בדין.

היום בט"ו בשבט מלאה שנה לאותו יום בו זכיתי במשפט בזכות רבכם הקדוש, יום בו כאילו נולדתי מחדש. מצאתי לנכון להעלות לו פרי ביכורים.

"שהחיינו" בזכות ה"שקצים"...

עברו שנים אחדות, הרבי "אמרי יוסף" נפטר ובמקומו עלה לכהן בנו רבי יצחק אייזיק בעל "חקל יצחק". ביום ט"ו בשבט נערך השולחן בבית מדרשו. מגשים עמוסי פירות משובחים ומגדנות ויינות השרו על הנוכחים מצב רוח חגיגי. הרבי ישב בראש השולחן, פניו משולהבות, זרועות אור עליון. פיו שפע כמעין המתגבר. דברי תורה, פתגמים קולעים, ברקי רעיונות וסיפורים המעלים את האדם

לעולמות עליונים. הצדיק הסביר על פי פרד"ס את ענין המרגלים שהוציאו את דיבת הארץ ופירותיה, ומשך את שומעם אגב אורחא להר המוריה, השתהה ארוכות במקום המקדש וקבר רחל, טבל בחמי טבריה ושפך שיח במירון... הנוכחים, חנוונים וסוחרי גרוטאות כאילו שכחו את חורי חנויותיהם ונמשכו לעולמות של קסם ויופי שבחיק מכורתנו, ארצנו הקדושה.

והנה נוטל הצדיק פרי חדש ששלחו לו במיוחד מ"פלשתינה", אחד משבעת המינים שנשתבחה בהם ארץ ישראל, לברך עליו "שהחיינו", מתאר אחד הנוכחים, העינים מרוכזות, הלבבות דופקים בקצב, על הפנים נסוכה שמחה, ופתאום..

נפץ אדיר ועזעז את האויר, ובטרם הבנו מה קרה, ירד ברד שברי זכוכית על השולחן הערוך. רסיסי שמשות מנופצות כיסו את כובעי הקטיפה ובגדי החג, ושתי אבנים גדולות וכבדות צנחו על השולחן, בדיוק מול הרבי. כשחדרה ההכרה ללבבות, ונתבהר לעין כל מה קרה, נעשו פנינו חוורות כסיד, ועיינו הסתכלו בהבעת פחד עמוקה, כמתעוררות מחלום קסום לחיי זוועה..

מה קרה? בעצם לא קרה שום דבר מיוחד, רק אדוני הארץ לא רצו להכיר במלכות שהקימו להם היהודים בתוך הרשות שלהם, וה"שקצים" הגויים שעמדו ברחוב השליכו פנימה את האבנים כדי להזכיר ליהודים שהם יושבים על עקרבים... בנס, לא נפצע איש, ורק שמשות בית המדרש המנופצות עמדו בפיות פעורים מבשרי אימה.

לקח הצדיק שוב את הפרי החדש בידו, והתכונן לברך עליו, כאילו שום דבר לא קרה. הסתכלנו עליו כולנו בתמיהה, האם אמנם "שהחיינו לזמן הזה"?

הצדיק הרגיש בצפונות הלב, הניח לרגע את הפרי מידו ואמר: כל מצוה יש לה זמן מיוחד להבליט את מובנה הפנימי. ט"ו בשבט מזכיר לנו את ארץ ישראל ואת הגאולה העתידה. כיצד אפשר להבין את מהותה הפנימית של ארץ ישראל, לולא שחושפים לעיניך את מהותה של הגולה המקוללת. מתוך החושך אפשר להכיר את האור, אלמלא שישנו חושך, אין להרגיש באור.

מיד הדהד הקול מתוך מאות פיות בבת אחת: "שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה".

"מי נגע באתרוג שלי?"

בשנים ההן קשה היה עד מאד להשיג אתרוג מהודר במדינת רוסיה. פעם אחת יצא אחד מתלמידי הרה"ק רבי מרדכי מטשרנוביל לעיר הבירה כדי לחפש אתרוג מהודר ומיוחד לרבו

הקדוש. בעודו בדרך לעיר הבירה, נזכר אותו חסיד, כי בדרכו חזרה עליו לעבור דרך העיר רוז'ין, מקום משכן קדשו של הרה"ק רבי ישראל מרוז'ין, על כן החליט לקנות אתרוג מהודר נוסף להרה"ק מרוז'ין.

ברור מאליו שאת האתרוג היפה והמהודר יותר מבין השנים, קנה לרבו, ואת השני, הפחות מהודר, קנה לרבי ישראל מרוז'ין. אולם, לאחר שקנה את שני האתרוגים, כשבדק אותם במתינות לאור השמש, גילה להפתעתו הרבה, כי האתרוג השני, מהודר הרבה יותר מן הראשון! הוא התייעץ עם ידידיו חסידו מטשרנוביל, ובעצה אחת עמם החליט להחליף את האתרוגים בשתיקה. כשהגיע לרוז'ין נכנס להיכלו של רבי ישראל והגיש לפניו את האתרוג הראשון, הפחות מהודר. התבונן רבי ישראל קמעא באתרוג, ושאל בהשתוממות גדולה:

"האם זהו אכן האתרוג שלי?"

פניו של החסיד הלבנו כשגל. מה יעשה מול צדיק בעל רוח הקודש, המרגיש הכל? מבוהל כולו

הוציא בידיים רועדות את האתרוג השני, המהודר יותר, ונתנו לו.

"אה, אכן זהו האתרוג שלי" קרא רבי ישראל בשמחה, ודעתו נחה.

חזר החסיד לעיר מטשרנוביל, לקח את האתרוג העטוף בפשתן והגישו לרבו בשתיקה. אולם גם כעת, לא עבר הענין חלק. האתרוג רק הונח לפניו, ומיד נעץ הצדיק מבט בוהן כליות ולב בחסיד.

"מי נגע באתרוג שלי?" שאל בפנים חמורות.

השתומם החסיד למראה רוח הקודש המלווה את עבדי ה', וגילה לרבו כל מה שאירע עם האתרוגים, לא כיחד ממנו דבר.

באותה שעה נענה המגיד מטשרנוביל ויאמר לו: תדע לך, שבחמישה עשר בשבט, נגזר בשמים איזה אתרוג יקבל כל אחד ואחד. הצדיק מרוז'ין ידע בדיוק איזה אתרוג מיועד עבורו, ואמנם לו היה מיועד האתרוג המהודר יותר. אך כשראה את האתרוג שנתת לו, חשב שמא נשתנה דינו, ופשפש במעשיו, ולא מצא כל סיבה לשינוי, על כן לא רצה לקבל את האתרוג שלי, אלא רק את האתרוג המהודר יותר.

פירות ללא הנבחה

קהל רב צבא על שולחנו של הרה"ק רבי יצחק אייזיק מזידיטשוב בט"ו בשבט. ערמות גדולות של פירות הונחו על השולחן והרבי נטל מהם מלוא חופניים וחילק פירות לכל דורש. אבל באותה שנה האורחים היו רבים, הרבה יותר מכמות הפירות שהובאה למקום - ולבסוף נותרו חסידים רבים ללא פירות.

ראה הצדיק כך, קם ואמר לחסידיו:

"פירות אתם מבקשים? הבה אומר לכם איפה תאכלו למצוא פירות, "אלו דברים שאדם אוכל פירותיהן בעולם הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא.. ותלמוד תורה כנגד כולם". לכו תעסקו בתורה ותמצאו בלי שום דוחק וצפיפות הרבה פירות, מלבד הקרן הקיימת לכם לעולם הבא"!!

אתרוגים או אתרוגין...

ר' הירש לייב הגביר היה בחמשה עשר בשבט אצל רבו השרף רבי מנחם מנדל מקוצק. ציוה הצדיק להגיש לו דג מלוח לכיבוד. רגע כמימרה ולפני הירש לייב הונח דג מלוח גדול. הביט הירש לייב בדג ורצה לטעום ממנו מעט, אבל השרף מקוצק עצר בעדו בתנועת יד. הוציא מבטן הדג את הקרביים, והפריד מהם את הביצים שבפולין קראו להם "רויגין" (ברוסיה ועוד ארצות קראו להם "קוויאר"). הוא מסר את הביצים לגביר ואמר לו: "הירש לייב, עס-רויגין". ("אכול ביצי-דגים"). צליל המילים נשמע כמו "אתרוגין", והשומעים הבינו כי השרף התכוון לרמוז משהו, אבל לא יכלו להבין מהו.

לאחר כמה חודשים פרצה מלחמה בעולם. הדרכים היו משובשות בגייסות ולקראת חג הסוכות לא היה סיכוי להשיג אתרוג כשר. אנשים חששו על חייהם, ולמי היה ראש פנוי לחשוב על אתרוג. אולם הירש לייב הגביר היה אז בחוץ לארץ והוא הצליח להשיג לרבו אתרוג מהודר מאד והביאו בשלום לצדיק מקוצק.

אמרו החסידים: זהו שרמו הצדיק בחמשה עשר בשבט -עס-רויגין", שכן בט"ו בשבט יש להתפלל על אתרוג כשר, כמובא בספר הקדוש "בני יששכר": "קבלנו מרבותינו שצריך להתפלל בט"ו בשבט (יום בו עולה השרף באילנות) על אתרוג כשר יפה ומהודר, שיזמן לו הש"ת בעת המצטרך למצוה".

סיפורי הוד פנינים יקרים ועובדות נפלאות על הרה"ק רבי מרדכי מלעכוויטש זיע"א

לרגל יומא דהילולא קדישא י"ג שבט תק"ע / מפי הרה"ח רבי שמואל פרוש שליט"א מחשובי חסידי אנ"ש וממעתיקי השמועה בחצה"ק

שמע הרבי ר' ברוך את צעקתם ושלח את המשמש לומר להם שוב שהצעקות מפריעות לו, ושוב הפסיקו לצעוק בתפילתם. כך נשנה הדבר כמה פעמים, עד שאחד התבטא בפני השני או ה'לעכוויטשער' אל ה'סטאלינער' או להיפך, בזה"ל: "וואס פרעגן מיר נאכן אלטן, דער כח התפילה איז ביי אונז" - מה אנו שואלים את ה'זקן', כח התפילה הוא בידינו.

והיה רבינו הברכת משה אומר על כך שנסעו ה'לעכוויטשער' וה'סטאלינער' אל הרבי ר' ברוך לאחר הסתלקות רבם רבי שלמה מקארלין ולאחר שכבר שימשו

כמנהיגי עדה להמוני חסידים, שבשנים ההם אפילו ה'רעביס' היו צריכים להסתופף בצל רבי' ומורה דרך.

ועוד היה אומר רבינו הברכת משה משמו של זקינו רביה"ק הרדצ"ש זיע"א, שהם היו חסידים של הרבי ר' ברוך והתבטלו לפניו, אך בעת שבאו להתפלל תפילתם לא שעו לבקשתו.

על הנקודה הראשונה יש לשמור מכל משמר

סיפר הרה"ח רבי זלמן קוריץ זצ"ל לפני רבינו ה'ברכת משה' זיע"א בעת עריכת השולחן הטהור, שהרה"ק רבי משה מקוברין זיע"א (שכנודע היה תלמיד מובהק של הר"מ מלעכוויטש) בפעם האחרונה שהיה אצל רבו הקדוש רבי מרדכי מלעכוויטש זיע"א, דיבר עמו רבו כמה וכמה 'דיבורים' קדושים, ולאחר מכן אמר לו שיעזור לו ה' שיראה אותו שוב באותו מראה פנים שהוא רואה אותו כעת. ה'קוברינער' חשב שרבו מתכוון אל הנסיעה הבאה שלו שיסע אליו, אולם לבסוף נסתלק הרה"ק מלעכוויטש לעולם שכולו טוב.

רבי מרדכי מלעכוויטש אמר אז אל תלמידו המובהק רבי משה מקוברין את הדברים הבאים, שיש סופר שהוא מופלא ביותר וכתבו יפה ביותר והיריעה והדי והקולמוס שלו אף הם מיוחדים ביותר, והוא כותב בכתב נאה ונפלא מאוד. בנוסף לסופר זה יש עוד סופר נוסף שגם הכתב שלו נאה ומהודר ביותר וכן היריעה והדי והקולמוס שלו מיוחדים ביותר,

ציון קדשו של הרה"ק רבי מרדכי מלעכוויטש זיע"א בעיר סטאלין

שמו של רבינו ה'ברכת משה' - 'מרדכי' על שם הרה"ק רבי מרדכי מלעכוויטש זיע"א

סיפר רבינו ה'ברכת משה' זיע"א, שמספר ימים לאחר לידתו בלילה שלפני הברית חלמה אמו הרבנית הצדקנית מרת חנה רייצא ע"ה שהיא רואה קהל גדול שמלווים צדיק אחד בלוויה גדולה. שאלה מי הוא, ואמרו לה שהצדיק הוא הרה"ק רבי מרדכי מלעכוויטש זיע"א.

וסיפר רבינו ה'ברכת משה', שזקינו רביה"ק הרדצ"ש זיע"א לא עשה 'עסק' מחלומות אולם על החלומות של כלתו הרבנית חנה רייצא ע"ה מחברתו

הטהורה של בנו רביה"ק הרשנ"ן זיע"א סמך, ולכן על סמך חלום זה ציווה לתת לו את השם 'מרדכי' על שם הרה"ק רבי מרדכי מלעכוויטש זיע"א בנוסף לשמו 'משה' על שם זקינו רביה"ק רבי משה מלעלוב זיע"א.

בהקשר לחלומות, סיפר הרה"צ רבי פנחס בידרמן זצ"ל בנו של רביה"ק הרשנ"ן זיע"א ואחיו של רביה"ק ה'ברכת משה' זיע"א, שהרבנית הצדקנית מרת מאטיל פייגא ע"ה מחברתו הטהורה של רביה"ק הרא"מ זיע"א היתה שרויה תמיד בשמחה, וכשהלכה פעם ברחוב העיר בירושלים ראתה את נכדתה הרבנית הצדקנית מרת חנה רייצא ע"ה מחבה"ט של רביה"ק הרשנ"ן זיע"א שפניה נפולות, אמרה לעצמה, שמן הסתם חלמה נכדתה חלום בלילה וממנו היא מוטרדת... היא ניגשה אליה ואמרה לה בבדיחותא: "חנה רייצא, האמנם חלמת חלום בלילה, דעי לך, שבעל החלומות בא אלי בלילה ואמרת לי שהחלומות אינם 'עסק' שבבילי ואם רוצה הוא ילך נא לנכדתי חנה רייצא..."

הזעקה של ה'לעכוויטש'ערי וה'סטאלינער' בעת התפילה עליה התבטאו ש'כח התפילה' בידם

סיפר רבינו ה'ברכת משה' זיע"א, שזקינו רביה"ק הרדצ"ש זיע"א היה מספר, שהרה"ק רבי מרדכי מלעכוויטש זיע"א והרה"ק רבי אשר [הראשון] מסטאלין זיע"א, לאחר הסתלקותו של רבם הרה"ק רבי שלמה מקארלין זיע"א

נסעו להסתופף בצל קדשו של הרה"ק הרבי ר' ברוך ממעז'בוז' זיע"א והכניעו עצמם אליו. והיה מנהגם שהרה"ק רבי מרדכי מלעכוויטש היה נוסע לסטאלין ומשם נסע יחד עם רעהו הרה"ק רבי אשר מסטאלין ל'מעז'בוז' אל מעון קדשו של הרה"ק הרבי ר' ברוך זיע"א.

פעם לפני חג השבועות ביקש רבי מרדכי מרעהו רבי אשר לנסוע יחד אל הרבי ר' ברוך ללכבוד חג השבועות, ואמר לו רבי אשר שאינו יכול לנסוע הפעם, כי הרבנית שלו עומדת טרם לידתה ומשום כך אינו יכול לנסוע. שמע רבי מרדכי את דבריו והתבטא אליו שבעז"ה היא לא תלד עד שיחזור ממעז'בוז' לאחר חג השבועות.

בחסידות סלאנים סיפרו, שאכן לא ילדה הרבנית של רבי אשר עד שחזר ממעז'בוז'. עכ"פ, שני הצדיקים - רבי מרדכי ורבי אשר נסעו יחדיו אל הרבי ר' ברוך, וכבואם אליו בעת שנעמדו להתפלל, התפללו כנוסח רבם רבי שלמה מקארלין זיע"א בקול זעקה ובשאגות אדירות. ובחצר קדשו של הרבי ר' ברוך התפללו בנחת ולא בקול זעקה.

והיה רבינו הברכת משה מספר, שהשאגות שלהם היו כה אדירות עד ששמעו את הקולות שלהם אף ברחוב העשירי שמרחוב בית המדרש.

הרבי ר' ברוך ששמע את קולותיהם שלח את המשמש שלו לומר להם ש'הקולות' והשאגות שלהם מפריעים לו. הם שמעו לבקשתו והפסיקו לצעוק בתפילתם. אולם כעבור זמן מה שוב החלו לצעוק בתפילתם. שוב

הירושה שהשאיר אחריו: "א-ל חי חלקנו צורנו"

עוד שמעתי מהחסיד הסלונימאי רבי אברהם לוריא זצ"ל, שהרה"ק רבי משה מקוברין זיע"א התבטא פעם ואמר מהו ההבדל בין רבו הרה"ק רבי מרדכי מלעכוויטש לבין הרה"ק רבי אשר מסטאלין זיע"א בענין ה'צדקה' שלהם, כי שניהם היו בעלי צדקות גדולים ביותר והיו מרבים כל ימי חייהם לתת מעותיהם לצדקה עד שהיו יכולים לתת גם את הכתונת שלהם בעצמם לצדקה, אלא שה'לעכוויטש' שער' היה נותן כל מעותיו לצדקה אולם נתן זאת במתינות, וה'סטאלין' ער' נתן את כל מעותיו ממש עד שבעת שנסתלק נשאר בעל חוב מהמעות שלוהו עבור כספי צדקה לחלקם לנצרכים ועניים, ואילו אצל ה'לעכוויטש' שער' מצאו לאחר הסתלקותו שני ארנקים שבאחד מהם היו 31 אדומים, ובשני היו 18 רובל כסף, ובנו הרה"ק רבי נח מלעכוויטש זיע"א שיער בדעתו שמעות אלו הם ממעות ארץ ישראל שהיה דרכו של אביו רבי מרדכי לשלוח לעניי ארץ ישראל, ולכן שלח את שני הארנקים עם המעות לעניי ארץ ישראל.

והתבטא אז רבי נח שאביו השאיר לו בירושה את ה'א-ל חי חלקנו וגו' ששמעו ממנו לפני הסתלקותו, כי הרי לא השאיר בירושה שום מעות ורכוש ורק את זה השאיר בירושה א-ל חי חלקנו וגו'.

המקושר אל הצדיק לא יאונה לו כל רע

הרה"צ רבי יחיאל ממוש זצ"ל שהיה מגדולי חסידים סלאנים היה כה דבוק בתורתו של הרה"ק מלעכוויטש זיע"א עד שהיה חוזר אפילו באמצע השינה בלילה אחר דברי תורתו. חסידי סלונים ידעו כבר מדרכו זו והיו רגילים לזה. פעם אמר משמו של ה'לעכוויטש' שער' על הפסוק "לא יתן לעולם מוט לצדיק", שפירושו, שאם יהיה דבוק ומקושר אל הצדיק לא יארע לו שום רע ואפילו מעט מזעיר מן הרע לא יהיה לו. ולכן כתוב 'לצדיק' ולא 'צדיק' לרמז על המקושר אל הצדיק, שאם יהיה מקושר אל הצדיק לא יאונה לו כל רע, ולא יתן לו מוט לעולם.

האמונה הטהורה של הרה"ק מלעכוויטש זיע"א

לפני שנים רבות שמעתי דבר פלא, שהרה"ק רבי אהרן מזיטאמיר זיע"א בעל "תולדות אהרן" היה תלמידו המובהק של הרה"ק רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זיע"א בעל "קדושת לוי" וטרם ששימש כ'מגיד' בעיר זיטאמיר שימש תחילה כ'מגיד' בעיר לעכוויטש והיות שהיה תלמידו של הרה"ק מבארדיטשוב שוב לא נכנע לפני הרה"ק מלעכוויטש, אולם בכל זאת היה מלא הערכה אליו, ופעם התבטא ואמר, שעל כל המידות של רבי מרדכי הוא לא נופל ממנו, כלומר, שיש לו גם מידות טובות אלו, אך על ענין האמונה הנני בוש ממנו ואינני מגיע אל מידתו זו

פרסה שנסעה מרכבתו שלח מחותנו רבי אשר מסטאלין שליח נוסף לקבל את פניו ולשאול בשלומו, כי שמע שנחלש מאוד.

כשהגיע רבי מרדכי לסטאלין שאל אותו מחותנו ורעהו הטוב רבי אשר: "וואס זענט אייר אזוי האפ געלאזן?" ולא עבר זמן רב עד שעלתה נשמתו של הרה"ק רבי מרדכי השמימה בקדושה וטהרה.

כנודע היה זה בשנת תק"ע אז נערכה הנסיעה המיוחדת של רבי מרדכי מלעכוויטש ומשפחתו לעיר סטאלין שבבלארוס, לחגוג את חתונת נכדו הרה"ק רבי שלמה חיים בן בנו רבי אהרן זיע"א.

ביום החתונה, יום שישי עש"ק י"ג שבט, הרגיש רבי מרדכי כי קצו קרב, הוא לקח את ציציתיו בידו האחת ואת זקנו אחז בידו השניה והחל לזמר "א-ל חי חלקנו צורנו צוה להציל ידידות שארנו משחת למען בריתו אשר שם בבשרנו", ומתוך שירה טהורה החזיר את נשמתו ליוצרו והמוני החסידים שהגיעו לשמוח בשמחת הנישואין של נכדו ונכד הרה"ק מסטאלין הוצרכו ללוות את רבם למנוחתו.

טרם חופתו של הרה"ק רבי שלמה חיים מקוידנוב פנה הרה"ק רבי אשר ללוות את מיטת קדשו של רעהו הטוב הרה"ק רבי מרדכי בראש חסידים רבים שהלכו כולם בבגדי שבת ללוותו.

הרה"ק מסטאלין התבטא אז ואמר: "לאמיר גיין מאכן א גמילות חסד מיט'ן קדוש וטהור" - הבה נלך לעשות גמילות חסד עם הקדוש והטהור. והמשיך ואמר: "צדקת ה' עשה ומשפטיו עם ישראל, האט ער אריין געטאהן אין יידן אריין" - צדקת ה' וגו' הוא הכניס בלבבות ישראל.

עוד התבטא רבי אשר, שאם לא היה חושש מה יאמרו הבריות היה מצווה ללכת ב'לוויה' זו בכלי זמר [כי בעת הזאת עולה נשמה כה קדושה השמימה ויש שמחה גדולה בשמים מזה].

בחסידות קארלין מספרים שהרה"ק רבי אשר מסטאלין התבטא אז כלפי רעהו הרה"ק רבי מרדכי בזה"ל: "אייער הייליגע אמונה זאל אייך פאר שיינען. אייער לעכטיגע אמונה זאל אייך פאר זיינען", כלומר, שהאמונה הקדושה והמאירה שהאיר על ידה להמוני חסידיו תאיר לו ותעמוד לו לימינו לטוב לו.

הרה"ק מלעכוויטש נטמן במקום מנוחתו בעיר סטאלין. וכשנערכה החופה של רבי שלמה חיים הנ"ל התבטא הסבא הרה"ק מסטאלין שיפנו מקום כי הסבא הקדוש רבי מרדכי מגיע להשתתף בחופת הנכד המשותף שלהם רבי שלמה חיים מקוידנוב.

במעמד החופה בעת שלקח הרה"ק רבי אשר את הכוס לברך את הברכה החל למרר בכבי רב עד שנפלה הכוס מידו. כך נשנה הדבר כמה פעמים שלא יכול היה להמשיך ולברך עד שלקח הרה"ק רבי משה מלאדמיר בנו של הרה"ק רבי שלמה מקארלין זיע"א את הכוס מידו ובייך במקומו את הברכה.

אולם יבוא הסופר השני ויכתוב את כתבו על הכתב של הסופר הקודם יצא הכתב מטושטש לגמרי.

כוונתו היתה לומר לו, שעל הנקודה הראשונה יש לשמור מכל משמר. והתכוון לומר לו, שאם נוסע הוא אל צדיקים נוספים ישמור מאוד על הנקודה הראשונה שקיבל מרבו הראשון.

רבינו ה"ברכת משה" ששמע את העובדה התפעל ממנה ביותר ושיבח אותה מאוד.

מוסיף הרה"ח רבי שמואל פרוש שליט"א, שיתכן שהסיבה לכך שרבינו התפעל ביותר מעובדה זו היא משום שכנודע היה רבינו הברכת משה נוסע להסתופף בצל הרבה מן הצדיקים וינק מהם רבות, אך את הנקודה הראשונה שלו - היינו מה שינק בצעירותו מזקינו רבינו הקדוש הרדצ"ש זיע"א על זה שמר מכל משמר, ונקודה זו נותרה אצלו טבועה בדמו לעולמי עד. ולכן התפעל כ"כ מעובדה זו שעל הנקודה הראשונה יש לשמור מאוד, כי כאמור, גם הוא שמר מכל משמר על מה שינק וקיבל מזקינו רביה"ק הרדצ"ש זיע"א.

הסתלקותו הפלאית של הרה"ק מלעכוויטש טרם חופת נכדו הרה"ק רבי שלמה חיים מקוידנוב

בעת שהותו של רבינו ה"ברכת משה" זיע"א בעיר טבריה ישב בעת שולחנו הטהור בשבת קודש הרה"ח רבי אברהם לוריא זצ"ל בן הרה"צ רבי אהרן לוריא זצ"ל בעל "עבודת פנים" שהיה מזקני חסידי סלאנים. טרם עריכת השולחן הטהור של רבינו סיפר רבי אברהם כמה וכמה סיפורים אותם שמע מזקני החסידים מהדורות הקודמים.

אחד מהסיפורים שרשמתי בשעתו היה כדלהלן. הרה"ק רבי מרדכי מלעכוויטש זיע"א נסע לחתונת נכדו הרה"ק רבי שלמה חיים מקוידנוב זיע"א בן בנו הרה"ק רבי אהרן שהיה חתנו של הרה"ק רבי אשר מסטאלין זיע"א. תחילה לא היה בדעתו לנסוע לחתונת נכדו אולם לאחר שהחתן רבי שלמה חיים הפציר בו מאוד שיבוא אל חתונתו נעתר להפצרתו ונסע אל החתונה שנערכה בעיר סטאלין בצל מחותנו הסבא רבי אשר זיע"א.

כשעמד לנסוע באו חסידיו הרבים להיפרד ממנו. הוא נעמד כמה וכמה פעמים ונפרד שוב ושוב מקהל חסידיו הרבים שגדשו את המקום.

בהמשך הדרך בעת שישב כבר על המרכבה שאל איפה רבי נח ורבי מיכל שלו [היינו, בנו הרה"ק רבי נח מלעכוויטש ותלמידו הרה"ק רבי מיכל מלעכוויטש זיע"א], ונענע לו אחד שם בידו שיושבים הם בתוך המרכבה, כלומר שיכול להיות רגוע שהם נמצאים ויושבים אף הם בתוך המרכבה. נענה רבי מרדכי ואמר: "וואס מאכסטו אוועק מיטן האנט, זיי וועלן אין גיכען די וועלט פאר שיינען" - מה אתה עושה כך בידך, הם בקרוב את העולם יאירו.

בבואם לסטאלין בעודו על מרכבת הסוס, נחלה רבי מרדכי ומרוב חולשתו הוטה ראשו לצדדיו. אנשים רבים באו לקבלו, ובמהלך כל

ליקוטי הלכות

המשך
הלכות בשר וחלב

ועניינים הנוגעים למעשה

נערך ע"י הרה"ג אהרן מרדכי גרין שליט"א - רב ומו"צ בקהילתנו

לו. הניח בטעות מכסה חלבי על סיר בשרי או להיפך.

א. מכסה חלבי צונן ונקי בן יומו [דהיינו שהשתמשו בו תוך 24 שעות האחרונות לחלב רותח], שהונח על סיר בשרי רותח שמעלה זיעה [אדים חמים] שהיד סולדת בהם, אם אין בבשר פי שישים כנגד המכסה, הכל אסור, ואם יש בבשר פי שישים כנגד המכסה, המכסה אסור, והסיר והתבשיל מותרים.

ב. מכסה חלבי צונן ונקי שאינו בן יומו שהונח על סיר בשרי רותח שמעלה אדים חמים, המכסה אסור, והסיר והתבשיל מותרים.

ג. מכסה חלבי רותח שזיעת חלב עליו שהונח על סיר בשרי ובו תבשיל צונן, הסיר אסור, ולענין התבשיל, אם הוא יבש, יש להסיר ממנו כשיעור קליפה, ושאר התבשיל מותר, ואם אי אפשר לקלפו, אם יש בתבשיל פי שישים כנגד הקליפה, התבשיל מותר, ואם אין ס', באין הפסד מרובה התבשיל אסור. [רמ"א ו"ש"ך סימן צ"ג. חכ"א כלל מ"ו ע"פ הט"ז בסימן צ"א ס"ד. שיעור קליפה שנכתב בכל מקום הוא כדי שתוכל להינטל כולה כאחת לאחר שקליפה. ש"ך סימן צ"ו סק"א].

לח. הניח מכסה פרווה על סיר שמתבשל בו בשר או חלב.

מכסה פרווה שהונח על סיר שמתבשל בו בשר או חלב, ואדים רותחים עלו למכסה, נעשה המכסה כמו התבשיל, עד שיוכשר בהגעלה ויחזור להיות פרווה כבתחילה. [רמ"א שם].

לט. בישל פרווה בסיר בשרי או חלבי וכיסהו במכסה ממין הנגדי, והסיר והכיסוי בני יומן.

בישל פרווה בסיר בשרי או חלבי

בן יומו, והתבשיל מעלה אדים רותחים, וכיסהו בכיסוי בן יומו ממין הנגדי, אם אין בתבשיל פי שישים כנגד הכיסוי, הכל אסור, ואם יש בתבשיל פי שישים נגד הכיסוי, הכל מותר. [כשאין ס' אסור, דהוי בכלל ג"ט בר נ"ט הנפגשים שהחמיר הרמ"א בסימן צ"ה ס"ג, וכ"כ הפרמ"ג בשפ"ד סק"ד, וכשיש פי שישים כנגד המכסה, כתב הט"ז בסימן צ"ד סק"ז, שהכל מותר, ועיין בחכ"א שם ס"ט בשיטת הש"ך, ובספר יד יהודה סימן צ"ד ארוך סק"ב, ובדרכי תשובה סימן צ"ד סקע"ב].

מ. בישל פרווה בסיר בשרי או חלבי וכיסהו במכסה ממין הנגדי, ורק אחד מהם בן יומו.

בישל פרווה בסיר בשרי או חלבי וכיסהו במכסה ממין הנגדי, אם הסיר בן יומו והכיסוי אינו בן יומו, הסיר והתבשיל מותרים, ויש להחמיר להגעיל את המכסה. ואם המכסה בן יומו והסיר אינו בן יומו, המכסה מותר, ויש להחמיר להגעיל את הסיר, והתבשיל, אם יש בו פי שישים כנגד המכסה, מותר לאכלו עם איזה מין שירצה, ואם אין בתבשיל ס' כנגד המכסה וקיבל טעם מהמכסה, לכתחילה אין לאכלו עם מין הנגדי של המכסה. [דרכי תשובה סימן צ"ג סק"ו ע"פ הרמ"א בסימן צ"ד ס"ה לענין כ"ף].

מא. בישל פרווה בסיר בשרי או חלבי וכיסהו במכסה ממין הנגדי והסיר והכיסוי אינם בני יומן.

בישל פרווה בסיר בשרי או חלבי וכיסהו במכסה ממין הנגדי והסיר והכיסוי אינם בני יומן, הכל מותר, ויכול לאכול התבשיל עם איזה מין שירצה. [מנחת פיתים ריש סימן צ"ד, ובדרכי תשובה שם סקע"א, והביא שם בשם תמודי דניאל להחמיר לכתחילה ולאכלו בפני עצמו, וכ"כ בבדי השולחן שם סק"ב].

שיעור דף היומי בהלכה בספר משנה ברורה לפי סדר 'דרשו'

ע"י הרה"ג אהרן מרדכי גרין שליט"א דומ"ץ בקהילתנו הק'

בכל ערב בשעה 9:30

בבית מדרשינו בבית שמש רח' מנחת יצחק 15

❖ שיחת קודש מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א [1-3] ❖
 חזרה על תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א משב"ק שעבר [3-4] ❖ הגה"ח ר' יוסף חיים גרינוולד שליט"א [4-3-5] ❖ שיעור בהלכות שבת ע"י הרה"ג ר' אפרים הכהן וייס שליט"א מו"צ דקהילתנו בלונדון [1-3-4] ❖ שיעור בספה"ק 'פרי הארץ' ע"י הרה"ג ר' נח גולדברג שליט"א - משב"ק ❖ שיעור עיון בדברות ק' של רבוה"ק ע"י הרה"ג ר' מרדכי פרוש שליט"א ❖ פנינים יקרים על פרשת השבוע ע"י הרה"ג ר' ישראל דוד כהן שליט"א ❖ שיעור בספה"ק 'אור החיים' ע"י הרה"ג ר' אלימלך שטמר שליט"א [4-3-4] ❖ שיעור בפרשת השבוע ע"י הרה"ג ר' חיים הירשמן שליט"א ❖ שיעור בהלכה ע"י הרה"ג ר' יהודה אריה אשכנזי שליט"א מו"צ בעיה"ת בני ברק [4-3-6] ❖ שיעור בפרשת השבוע ע"י הרה"ג ר' שמואל יעקב כהן שליט"א ❖

מנהלת: 02-374-30-10

מהדורת ביתר לזכות צבי בן מרים ומשפחתו וכי"ח להצלחה גדולה ברוחניות וגשמיות

שיעורי הלכה ביו"ד חלק ב'

בבתי מדרשו בימי השובבי"ם-ת"ת הבעל"ט

ירושלים:

בבית מדרשינו "בית דוד" רחוב בהר"ן 15
ע"י הרה"ג פנחס רוטמן שליט"א
דומ"ץ בקהילתנו הק'
ביום שלישי בשעה 9:30 בערב

בבני ברק:

בבית מדרשינו רחוב אהרונוביץ 20
ע"י הרה"ג יצחק אייגר שליט"א
דומ"ץ בקהילתנו הק'
בהפסקה לבילי שב"ק

ביתר:

בבית מדרשינו 'היכלא דרבי שמעון' רח' חב"ד 6 שכונת הגפן
ע"י הרה"ג נחום טיקוצקי שליט"א
דומ"ץ בקהילתנו הק'
ביום שלישי בשעה 9:30 בערב

בית שמש:

בבית מדרשינו רח' מנחת יצחק 15
ע"י הרה"ג אהרן מרדכי גרין שליט"א דומ"ץ בקהילתנו הק'
ביום שלישי בשעה 9:30 בערב

צפת: בבית מדרשינו 'תפילה למשה'

ע"י הרה"ג ר' יוסף ליזרוביץ שליט"א רב הישוב 'אור הגנוז'
ומו"צ בב"ד זכרון מאיר-ב"ב
ביום שני בשעה 8:45 בערב

שהשמחה במעונם

ברכת מזל טוב חמה ולבבית

קדם ידידנו הגולן מרביץ תורה לעזרים מו"מ בכל מידה נכונה מוסר עצמו למען הכלל והפרט מראשי אירגוני החסד "צדקת רבי שמעון" ו"עולם חסד יבנה" ומראשי חבורת הבחורים בקהילתנו הרה"ג מו"ר 'יעקב גלבשטיין שליט"א מנהל רוחני בישיבת מודיץ ולאביו ידידנו הנכבד העומד למען גליונו בכל עת הרה"ח ר' אברהם ישעי' שליט"א ולחמיו ידידנו הנכבד הרה"ג ר' משה קורנבליט שליט"א לרגל שמחת הולדת הבת יה"ד שיזכו לראות ממנה ומכל יוצ"ח רוב נחת מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

לידידנו הנכבד

הרה"ח ר' אברהם הרשטיק שליט"א ולאביו ידידנו הנכבד

הרה"ח ר' חיים אליעזר שליט"א לרגל שמחת הכנס בנו-נכדו כמר שמחה יוסף נ"י לעול תורה ומצוות

יה"ד שיזכו לראות ממנה ומכל יוצ"ח רוב נחת מתוך בריות גופא ונהורא מעליא שמחת הבר מצוה במוצש"ק בשלח אור ל"ד שבט באולמי 'שינדלר' חזון איש 78 בני ברק

לידידנו הנכבד

הרה"ג ר' אברהם זאב ר"י שליט"א ולאביו ידידנו הנכבד

הגה"ח ר' משה שליט"א לרגל שמחת נישואי הבת-הנכדה הכלה תחי'

יה"ד שהזיווג יעלה יפה ולבנין עדי עד ויזכו לראות ממנה ומכל יוצ"ח רוב נחת מתוך בריות גופא ונהורא מעליא שמחת החתונה ביום ראשון י"ד שבט באולמי 'הדר גוטניק' ירושלים

מזלצ טבא וגדיא יצה

לידידנו עוז מקושר בלו"ג לרבוה"ק מקרב ליבן של ישראל לאביהם שבשמים ומקדש שם שמים ברבים מרחיב גבולות הקדושה בהפצת תורה יאת שמים וחסידות מסור בלו"ג למען קהילתנו הגה"ח רבי 'יצחק דוד גרוסמן שליט"א רב מגדל העמק ונשיא מוסדות מגדל אור לרגל שמחת אירוסיו נכדו החתן המ"מ בתו"ש ומופלג במידות טובות הבה"ח 'הודיה הי"ו' בן חתנו ידידנו הנכבד הרה"ג ר' שלמה נחשוני שליט"א ראש כולל 'תורת המשפט'

יהי רצון שהזיווג יעלה יפה לשם ולתפארת ולתהילה זורות ישרים ומברוכים בבנין עדי עד ותראו מכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה מתוך בריות גופא ונהורא מעליא אכ"ר

מזלצ טבא וגדיא יצה

הננו משגרים בזאת את איחולינו הלבבים להאי גברא רבא איש האשכולות מרביץ תורה מורה ודיין פה מפיק מרגליות מגזע אראלים ותרשישים שמו מפארים

הגה"ח רבי 'ישראל זושא הלוי הורביץ שליט"א רב דקהילות החסידים אלעד נו"ג לרבוה"ק זיע"א לרגל שמחת אירוסיו בנו החתן המ"מ בתו"ש ומופלג במידות טובות הבה"ח 'דוד זעליג הי"ו' עב"ג הכלה תחי'

יהי רצון שהזיווג יעלה יפה לשם ולתפארת ולתהילה זורות ישרים ומברוכים בבנין עדי עד ותראו מכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה מתוך בריות גופא ונהורא מעליא אכ"ר

לידידנו הנכבד

הרה"ח ר' נחמן וייס שליט"א לרגל הכנס נכדו לעול תורה ומצוות

כמר שמעון נ"י

הרה"ח אברהם בן ציון פרנקל שליט"א יה"ד שיזכו לראות ממנה ומכל יוצ"ח רוב נחת מתוך בריות גופא ונהורא מעליא שמחת הבר מצוה ביום חמישי י"ח שבט באולמי בוהוש בני ברק

ניתן לשמוע

מעמדי ז' שבט

תשע"ז

באופן ברור ב:

5-1-7-1-2-7

לכל את ולכל זמן, דעם רבי'נס דקדק "שקל הקודש" | לתרומות בכרטיס אשראי 053-3190-613

לתרומות והנצחות טל: 052-7600002 עד יום ד' לבילה מס' פקס: 052-9160969 153-3 כתובת מייל: 6438838@gmail.com, ובבארא פארק בטל: 206-3128183